Ч. 286 | Субота 23 грудня 1895 (4 січня 1896.) | Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциі:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

„Wach een beetje!“

Ще не зовсім проминула небезпечна для Анґлії венецуельска справа, від котрої поніс ся по цілім сьвіті голос про можливу війну Анґлії з Америкою, як вже вринула нова, подібна справа в полудневій Африці і відбила ся досить значно спадком курсів майже на всіх грошевих торгах не лиш в Анґлії але й в других державах европейских. Що такого стало ся? Ото перед кількома днями принесли телеґрами вість з полудневої Африки, що там в „хлопскій републиці“, в Трансвалю настала домашна війна. Велике діло! — міг би хтось сказати. Атже в Туреччині ще від літа веде ся домашна війна, Вірмени ріжуть Турків а Турки Вірмен і ніхто тим не страхає ся; противно, всі в один голос доказують, що з того не вийде ніякий клопіт для Европи, мир не буде нарушений. Річ се не дивна і дуже проста: у Турків пусті кишені а у Вірмен також не повні, а в турецких краях майже більше пісків, як урожайної. За то Трансвалія — то край золотий в дословнім значіню, а тамошні жителі — то люди, у котрих есть приповідка „Wach een beetje!“ (Зажди трошки!), котра характеризує ціле їх житє. Анґлія вже від давна острила зуби на Трансвалію, головно же на еі копальні золота, але трансвальскі „бури“ (хлопи) все їй казали: Wach een beetje! Анґлія не могла вже витримати і, здаєсь, уважала теперішну пору загального заколоту у всіх сторонах сьвіта за найдогіднійшу, щоби забрати Трансвалію, і от наробила не лиш собі але й другим державам европейским немало клопоту, викликала переполох, але й зараз почула не лиш від самих бурів але й від декотрих держав европейских, головно від Німеччини і Франциї, трансвальске Wach een beetje!

А цікавий то край та Трансвалія і той народець, що в нїй живе. То-ж і годить ся приглянутись їм трохи близше.

Ще в тих часах, коли майже лиш сама одна голяндска спілка торговельна їздила попри полудневу Африку до всхідних Індий, заняли були Голяндці в 1652 р. кусень землї в Африці коло пригірка Доброї Надії або т. зв. Капу і поставили там кріпость, коло котрої опісля повстало нинішне місто Капштадт або по анґлійски Каптавн. З часом стало приїздити сюди богато Голяндців, котрі осідали в сих сторонах і посували ся чим раз дальше на північ і на всхід проганяючи в кровавих війнах місцевих первістних жителїв, Готтентотів і Кафрів та роблячи із них невільників.

Так було аж до початку сего столїтя. Голяндці були в краю коло пригірка Доброї Надії виключними панами. Але в 1806 р. скористала Анґлія з тодїшного загального заколоту в Европі, з воен наполеоньских і уважаючи, що сей край може бути для неї дуже догідний, забрала его. Ще перед тим іменно в р. 1795, хотїла Анґлія взяти сей край, але то їй не удало ся, бо Бури збунтували ся. В 1828 р. знесла Анґлія в сїм краю невільництво і тим способом обрушила на себе Бурів ще більше.

Хто ж то суть ті Бури? Бури — по голяндски Boers, значить дословно „хлопи“, селяни — суть то первістні голяндскі поселенцї, котрі заняли в сих сторонах великі простори землї і поробили ся властителями великих посїлостий. Они займали ся майже виключно лиш годівлею худоби і управою рілї, уживаючи при тім до роботи майже виключно лиш самих Кафрів та Готтентотів, котрі були у них невільниками. Коли ж Анґлія знесла невільництво, Бури не могли вже самі обрабляти землї і випасати своіх стад, отже почали виносити ся з краю пригірка Доброї Надії дальше на всхід і на північ аж поза ріку Оранжю і тут заснували 1835 р. свою окрему державу, вільний край, републику Оранж, під проводом Андрія Преторіюса і кількох других.

Але Анґлія в своїй ненаситности вже тогди хотїла забрати і сей край. Бури посували ся отже дальше і одна їх часть перейшла через гори Дракен до краю, званого Наталь, а побивши тут Зулюсів забрала сей край. Однакож Анґлія відобрала їм той край і зробила з него свою кольонію. Тогди перебрали ся Бури через ріку Валь, притоку ріки Оранжю і заснували тут в 1853 р. другу державу, завальску републику або Трансвалію, котру поволи розширили аж до ріки Лїмбопо, та вибрали собі на першого президента, найстаршого сина Андрія Преторіюса, в честь котрого й побудували місто та назвали его Преторією, котра есть тепер столицею краю.

Але в сїмдесяти роках хотїла Анґлія забрати знову трансвальску републику. Другий президент републики Бурґерс, протестантский сьвященик носив ся з гадкою будувати зелїзницю з Преториї аж над море до заливу Деляґоа, а що в краю не було гроший, то він поїхав по них до Европи. Тимчасом настала в его неприсутности в 1876 р. ворохобня Кафрів. Бури не могли дати собі ради а Анґлійці скористали з того і вислали в 1877 р. специяльного посла Шепстона до Преториї, котрий в імени анґлійскої королевої оповістив, що забирає край і робить з него анґлійску кольо-

Мисливець на медведї.

(З даньского — Б. Бєрнзона.)

Не було певне в цїлій околици такого хлопця, що умів би лїпше брехати як найстарший син сьвященика; також читати научив ся незвичайно скоро, то розуміє ся само собою, а то що він читав, слухали селяни охочо; але коли лише він замітив, що їм якась річ дуже подобала ся, то він зараз же додав до того і якусь свою видумку, таку, яка по его думцї, припадала їм до вподоби. Найрадше оповідав він о силачах і о любві з нещастним кінцем.

Вскорі замітив сьвященик, що на боїщи чим раз менше молотять; почав за тим слїдити і дійшов, що то его Торвальд сидить між молотїльниками і розповідає їм байки. Знов иншим разом привезли незвичайно мало дров з лїса; сьвященик пішов поглянути, що діє ся, а тут знов Торвальд стоїть посеред робітників і оповідає. Так дальше не може бути, подумав отець і віддав хлопця до школи.

Вправдї була то лише сїльска школа, але сьвященикови було за дорого держати до самого одного хлопця учителя дома. Однако ледве Торвальд побув між шкільними дїтьми вісім днів, а вже одного дня прибіг один его товариш блїдий як смерть і став розповідати, що він на дорозї стрітив нечистого; — другий ще блїдший присягав ся, що бачив, як якийсь чоловік без голови пішов над берег моря і там щось робив коло човнів, а вкінци — і то було найгірше — малий Кнуд Плядсен і его мала сестра вернули одного вечера з дороги до дому і з божевільним страхом та плачем розповіли учителеви, що на горі в лїсї чули медведя, ба, мала Маріт бачила навіть, як сьвітили ся его сїрі очи. Очевидно, що те все дуже розгнївало учителя і він не міг зрозуміти, що з дїтьми стало ся.

— Одно дурнїйше від другого — говорив до дїтий. В кождім корчи бачите мавку, в кождім човнї потопельника, а вкінци і медведя серед зими. Чи ви вже не вірите в Бога? А може вірите в самі нечисті сили і в те, що медвідь серед зими ходить по лїсї? — Але поволи утихомирив ся і спитав цїлком лагідно малу Маріт, чи она дїйстно боїть іти до дому. Мала розплакала ся і сказала, що нїяк не піде; на те відповів учитель, що Торвальд яко найбільший з тих, що ще в школї лишили ся відведе їх через лїс.

— Нї, він сам бачив медведя, та то він нам розповів — сказала Маріт з плачем.

Торвальд скорчив ся на своім місци, особливо коли поглянув на него учитель, що пересував в лївій руцї лїнію.

— Ти бачив медведя? — спитав спокійно учитель.

— То таки правда, що наш паробок як полював на курупатви, то наткнув ся на горі в нашім лїсї на медвежу ґавру — відповів Торвальд.

— А ти бачив медведя?

— То не був оден, їх було два великі і може зо два малі, бо старі тримають звичайно молодих з двох лїт в своім леговищи.

— Отже ти їх бачив? — повторив учитель ще лагіднїйше і гладив та гладив лїнію. Торвальд мовчав хвильку, а відтак сказав:

— Я бачив медведя, що его тамтого року забив стрілець Лярс.

Тепер наблизив ся учитель до него на один крок і спитав так лагідно, що хлопцеви аж страшно стало:

— Питаю тебе, чи ти бачив медведї на горі в вашім лїсї?

Тепер вже Торвальд не відповідав.

— А може ти сим разом помилив ся? — спитав учитель, вхопив его за ковнїр і станув з лївією побіч него. Торвальд не відозвав ся й словом, другі дїти не сьміли навіть поглянути. — То зле, дуже зле, як такий великий хлопець говорить неправду і то ще бідним малим дїтям.

— На сей раз була то цїла кара для Торвальда.

Але коли на другий день покликано учителя до сьвященика, а дїти лишили ся в школї самі, перша мала Маріт стала просити Торвальда, щоби оповів дещо про медведї.

— Ти дуже боязлива — відповів він.

— О я вже буду відважнїйша — сказала

нію. Бури зібрали ся тогди на раду і присягли собі, що будуть до послідної каплі крови боронити ся і радше спалять все і знищать та підуть дальше на північ, як щоби мали стати анґлійскими підданими та вибрали собі трох проводирів, між котрими і теперішного президента Кріґера. Прийшло до війни, котра остаточно закінчила ся тим, що 1881 р. заключено мир і Анґлія признала независимість Трансвалю.

Бури, як вже сказано — хлібороби, люди спокійні і мало рухливі, до промислу мало здібні, але не „хлопи“ в нашім понятю того слова — то властителі великих посілостий, що продукують великі маси всілякого збіжа та иньших ростин, годують богато худоби, а не мають того всего де збувати; в краю великий брак не лиш добрих доріг і зелізниць але й великий брак капіталів. До Трансвалії стали длятого пхати ся чужі промисловці і капіталісти, головно анґлійскі. Бури дуже їх не люблять і називають їх Uitlanders, — людьми заграничними, чужинцями, коли противно, себе називають Африкандрами, родовитими Африканцями.

Стало ся так, що в 1884 р. викрито на всході держави в горах Кап великі поклади золота, а в рік пізнійше заведено тут велику копальню золота Шеба. Чужі промисловці і капіталісти стали тепер ще тим більше сюди збігати ся. Зробив ся величезний рух, на котрий Бури дивили ся дуже кривим оком. Але відносини ще більше змінили ся, коли на полудни від Преториї викрито ще більші копальні золота. Анґлійскі промисловці і капіталісти кинулись тепер ще більше до сих копалень і позавязували всілякі товариства. Та була лиш для них недогода, що Бури не хотіли їм признати ніяких прав, уважаючи їх заєдно за людий чужих, заграничних. Межи одними і другими росла ненависть, котру, розуміє ся піддержували правительство анґлійске з Капштадту. Т. зв. „Uitlanders“ основали отже політичне товариство і розіслали по краю відозву, в котрій домагають ся: Основаня дійстної республики з конституцією, котру ухвалив би цілий нарід; справедливого права голосованя і справедливої репрезентації; рівноуправненя анґлійскої мови з голяндскою; одвічальности міністерства; основаня независимих судів і доброї платнї для судиїв; свободи науки; заведеня доброї служби урядничої і доброї платнї для урядників.

Бури скликали знов віче до Йоганесбурґа, міста положеного в копальнях золота на полудни від Преториї, на котрім відповіли на той маніфест своїм звичаєм: Wach een beetje! Бурский богач Абу став доказувати на тім вічу, яка би вийшла небезпечність з того, коли-б Бури згодили ся на жаданя чужинців і заявив, що Бури без борби не уступлять чужинцям краю.

Тимчасом анґлійскі капіталісти і промисловці, заохочувані анґлійскими властями в Капштадті до того, узброїли вже звиш 1000 людий і вислали против Бурів. Настала отже дійстна війна, хоч ще о якійсь битві доси нема ніякої звістки. Анґлія думала очевидно, що викликавши тепер заколот в Трансвалії, буде могла легко серед непевної ситуациї в Европі заняти легко золотий край над рікою Валь. Та перечислила ся, бо й Франция і Німеччина повторили їй за Бурами слова: Зажди трошки!

Іменно Німеччина мала в сїй справі виступити досить енерґічно. Köln. Ztg. доносить іменно, що правительство німецке вислало запитанє до правительства анґлійского, які міри думає предприняти правительство анґлійске, щоби з країв, стоячих під протекторатом Анґлії не впадали збройні ватаги до Трансвалії та що думає зробити Анґлія, щоби завести назад правний стан, обезпечений умовами і межинародним правом. Анґлія зразу відгрожувала ся, але тепер, видко надумалась инакше, бо з Капштадту доносять, що проводир збройної сили, котра пустилась була до Йоганесбурґа, Джемсон, одержав приказ, щоби зараз вертав назад, а рівночасно просило правительство анґлійске і президента Кріґера, щоби й він не виступав ворожо.

На тім стоїть тепер справа, котра в послідних днях грозила війною і можливими новими запутанинами в Европі.

Перегляд політичний.

Вчера відбула ся нарада міністрів, в котрій взяли участь всі міністри крім міністрів ґр. Вельзерсгаймба і ґр. Ледебура. Нинї розпочинають угорскі міністри Банфі і Люкач переговори в справі відновленя австро-угорскої угоди.

В Празї розійшла ся чутка, що намістник в Чехії, ґр. Тун, подасть ся дійстно до димісиї, але аж по закінченю сесиї соймової.

З Петербурга доносять, що тамошна полїция викрила якийсь тайний союз „братів півночи“, до котрого належать головно студенти, що ширять социялїзм. Около двіста студентів мусїло виїхати з Петербурга, а крім того арештовано богато людий.

До Pol. Corr. доносять з Софії, що Стоїлов повідомив собраниє на довірочнім засіданю, що князь мусить виїхати за границю. Ціль і напрям подорожи доси не звістні. Кажуть, що подорож ся стоїть в звязи з переходом наслїдника престола кн. Бориса на обряд греко-католицкий. Крок сей був би великою побідою Папи, котрий стремить до того, що би всхідна Церков получила ся з західною.

Потверджуєсь вість, що німецке правительство вмішало ся до справи трансвальскої. З Берлина доносять, що цїсар конферував вівторок і середу з секретарем державним Маршальом а відтак постановив повідомити анґлїйске міністерство справ заграничних, що німецка політика буде боронити независимости Трансвалю.

Новинки.

Львів дня 3 січня 1896.

— **Комітет будови** руского народного театру у Львові, займаючий ся збиранем складок по цілім краю, зібрав ся на нараду дня 30 н. ст. грудня 1895 р. в цїли поновного уконституованя, наслїдом смерти бл. п. о. Василя Ільницкого, Теофиля Мандичевского і Теофиля Бережницкого. В склад комітету входять: Іван Белей, Анатоль Вахнянин, Осип Ганинчак, Іван Левиньский, др. Кость Левицкий, Юліян Медвецкий, Василь Нагірний, Петро Огоновский, Юліян Романчук, др. Дамян Савчак, др. Петро Стебельский, о. Алексей Тороньский і др. Стефан Федак. При новім уконституованю вибрано одноголосно: головою комітету о. Алексія Тороньского, заступником голови професора др. Петра Стебельского, скарбником Петра Огоновского, контрольором Осипа Ганинчака а секретарем др. Костя Левицкого. Впливаючі датки на фонд будови руского народного театру відбирати буде на дальше канцелярия товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10, I. поверх) а в справозданю „Просьвіти“ з початком року 1896 буде поданий до прилюдної відомости стан фонду з кінцем року 1895.

— **Загальні збори** „Рускої Бесїди“ у Львові відбудуть ся в суботу, дня 11 н. ст. січня 1896 р. в льокали товариства.

— **Єго Емін. Кардинал** Др. Сильвестер Сембратович зволили вселаскавійше пожертвувати з своїх фондів на руску Бурсу в Тернополи 100 зр. в. а., за котрі то щедрий дар видїл рускої Бурси складає сим щиру подяку Єго Еміненциї.

дівчинка і присунула ся близше до свого брата.

— Знаєте, его вже мали застрілити — крикнув Торвальд. Сюди прийшов славний стрілець, і як він его не убє то певне ніхто! Ледве стрілець Лярс почув о медведях в нашім лісї, прибіг сюди аж з семого села з своєю стрільбою; она така тяжка як великий млиньский камінь, а довга як від мене до Ганса Вольдена.

— Ой йой! — скрикнули всі діти нараз.

— Що кажу, така довга? — поправив ся Торвальд. — Она буде певне так довга як звідси аж до онтого стільця.

— Ти єї бачив? — спитав Оле Беен.

— Чи я єї бачив? Я був при тім, як єї чистили, бо мусиш знати, що він до того аби кого не бере. Я очевидно не міг єї піднести — тому чистив лише замок, але то дуже тяжка робота.

— Кажуть, що тота стрільба тепер не так бє як перше — відозвавсь Ганс Вольден.

— А ні, від того часу як Лярс стрілив раз до спячого медведя. Тепер она два рази спалить, а третий раз хибить.

— Та певне як стріляв до спячого медведя — сказали хором дівчата, немов би они то дуже добре знали.

— Дурень — докинули з погордою хлопці.

— Він, кажуть, хоче взяти і Нільса Беена з собою? — спитав Торвальд.

— Хоче — відповів малий Оле Беен. — Але мати і сестра не позваляють Нільсови, бо тамтого року умер отець лише через то, що боров ся з медведем на полонині, а тепер на господарстві нема иншого господаря крім Нільса.

— Або то так небезпечно? — спитала якась мала дівчинка.

— Чи небезпечно? — відповів Торвальд. — Медвідь має розуму за десять людий, а сили за двайцять.

— Та ми то знаємо — сказали дівчата; они хотіли почути щось нового.

— Але Нільс такий як отець, він певне піде.

— О, певне, що піде — сказав Оле Беен — нині рано, як ще всі спали, бачив я на подвірю Нілса, Лярса і ще якогось третого; всі мали стрільби і пішли в гори. Я заложивсь би, що пішли до лїса пан-отця.

— Коли то було? — спитали всї діти хором.

— Надіднем; мати ще спала, а я розпалював огонь.

— А мав Лярс довгу стрільбу? — спитав Ганс.

— Та.... я не знаю, але була стілька, як відси до стільця.

— Ов, як ти брешеш — відозвав ся Торвальд.

— Та-ж ти то сам казав! — боронив ся хлопець.

— Ну, я казав, але тоту стрільбу він ще ледве бере з собою на медведя.

— На кождий спосіб була така довга, така довга, як звідси — от хочби до стола.

— Гм, а може він таки єї взяв? — замітив Торвальд, а відтак додав: — Знаєте, я маю охоту вийти.

— Іди, іди! — крикнули всї діти нараз з великим оживленєм — довідаєш ся чогось.

— Але учитель — сказав Торвальд і задержав ся.

— Е, що учитель, ти-ж сьвященика син, він тобі нічого не скаже — відповів Оле Беен.

І Торвальд пішов. Всї инші діти уважали за найвідповіднійше по відході Торвальда учити ся голосно, але ніхто не міг — заєдно зачинали розмову о медведях. Вгадували те й се, як могли випасти лови; Оле заложив ся з Гансом, що Лярсова стрільба спалить та що медвідь кине ся на него. Малий Кнуд Плядсен доказував, що всім стрільцям буде лихо, а дівчата ставали по его стороні. В тім повернув Торвальд.

— Ходіть! — крикнув задиханий, отвираючи двері.

— А учитель? — спитало кілька голосів.

— Що там учитель! Медвідь, медвідь.... і він не міг добути з себе ні слова більше.

— Застрілили? — спитала якась дитина тихонько; другі не сьміли відозватись. Торвальд сидів і сопів, вкінци встав, вискочив на лавку, махнув шапкою і крикнув:

— Ходіть, я всьо беру на себе!

— Але куди маємо іти? — спитав Ганс.

— Найбільшого медведя знесли на доли-

— Тернопіль дня 1 січня 1896. За виділ рускої Бурси: Сьвящ. Вол. Громницкий, др. В. Лучаківский.

— **Русинка-докторка.** На університеті в Цюриху одержала пані Софія Морачевска, донька повітового лікаря в Сторожинцях, дра Окуневского, а жена доцента цюрихского університету, степень доктора медицини.

— **Дальші роботи** коло нової рускої церкви коло Народного Дому при улици Краківскій зачнуть ся в перших днях весни і будуть ведені без перерви так, щоба нова церков була викінчена на час 300-літного ювилею унії берестейскої. Буде се одна з найкрасших будівель у Львові. Празник припадати буде на Спаса.

— **Нещастна пригода.** В Годовици в львівскім повіті пійшли Иосиф Козьол з жінкою 25 грудня с. р. до свого тестя в сусідство, а полишили дома троє дітий дрібних, бо найстарше мало 5 літ. Пастуха Козьоли нагнали на село бавити ся, щоби той чого не з'їв. За кілька годин хтось переходив коло замкненої хати, а узрівши, що зі скалубин в дверех виходив дим, зараз дав знати сусідам. Коли сусіди позбігали ся і відомкнули хату, застали в ній повно диму і подушені малі діти. Дівчинка 5-літна завинула ся в кожух та вліза під постіль і её відратували, але на другий день таки помер а. Друга дитина 3-літна завинена в якісь лахи, вліза під припічок і задушила ся. Наймолодше дитя, котре мало три місяці, удушило ся в колисці. Причиною нещастя мали бути сірнички, котрими найстарша дівчинка запалила якісь лахи, а ті тліючи наробили тілько диму, що всі подушили ся. Справу віддала жандармерия судови.

— **Смерть пяниці.** Селянин в Маморници, селі на Буковині, Петро Кушнірюк підпив собі минувшої неділі через міру і прийшовши домів, зачав свою жінку лаяти а опісля таки бити. Бідна жінка втікла з тяжкою бідою з дому до сусідів, а се гірше розлютило пяницю. Він хотів страшно пімстити ся на ній, отже пішов на під, винял косу і сів собі під хатою, щоби заколоти косою жінку, коли она вертати ме дому. Але жінка не вертала, лише лишила ся у сусідів, а пяниця заснув під хатою і замерз.

— **Війка о кладовище.** Шлях нової львівскої зелізниці Радівці Стража на Буковині має іти через кладовище. Громада спротивила ся тому, хоч підприємство згодило ся на власні кошта викопати кости і похоронити їх в осібнім мавзолею. Громада рішучо не хоче позволити, щоби безпокоїти померших; отже підприємство взяло ся на спосіб і грозить, що попровадить шлях зі Стражи до стацийки Ильоб, а не до осередку міста, а се була би величезна шкода для міста Радівців.

— **Незвичайний годинник.** Найорігінальнійший мабуть годинник, який сконструовано, має находити ся в посіданю одного індийского князя. Коло циферблату зовсім подібного до звичайних годинників, находить ся малесенький столик на металевих ніжках, під котрим видніють порозкидувані людскі кости. Находять ся там кости і чашки на 12 людских кістяків. Коли вказівка показує 1 годину сходять ся кости потрібні до утвореня одного кістяка; кістяк, порушуваний майстерским прирадом, підносить ся, бере в руки молоток і ударяє ним раз в столик. О 2-ій годині підносять ся так само два кістяки і бють в столик, а о 12-ій годині лучать ся всі кости в дванайцять кістяків і ударяють дванайцять разів в столик, котрий ударений видзвонює годину. Ударивши дванайцять разів, кістяки розпадають ся.

— **Намірене самоубийство.** Вчера около 9 год. вечером хотів відобрати собі житє через отроєнє поручник Пайбавер при ул Личаківскій ч. 31, але лікарі войскові ще завчасу дали єму лік против отрую і недужого відставлено до войскового шпиталю.

— **Померли:** В Городенці, Антін Руммель, бувший властитель цукорні в Чернівцях; — Др. Иосиф Фехнер адвокат в Чернівцях, віцепрезидент міста і бувший посол. — У Вертеши на Угорщині помер в 93 роцї житя винахідник сірників, Стефан Ираній. Він, кажуть, винайшов сірники ще в 1836 р., а відтак від 1848 р. був директором фабрики сірників у Вертеши.

Телеграми.

Відень 3 січня. Сойми в Каринтиї і Тиролі розпочали вчера свої наради. В долішноавстрийскім соймі поставив пос. Зих пильне внесенє в справі зміни ординациї виборчої.

Преторія 3 січня. Джемзон посував ся з войском дальше під Йоганнесберґ мимо того, що ще завчасу одержав приказ від англійских властий, щоби вертав. Бури заскочили єго з ріжних сторін і побили та взяли в неволю 23 поранених, а межи тими 3 офіцирів; 5 убитих спалили. Кажуть що Бури спалили також і Джемзона.

Преторія 3 січня. Chartered-Company (товариство англійских предприємців) мобілізує всі сили воєнні, щобы впасти до Трансвалії. Відділ войска зложеного з Кафрів станув вже в Трансвалії. В цілім краю Бечуанів і в републиці Оранж лагодить ся поміч. Трансвальску зелізницю від Кріґерсдорфу аж до Йоганнесбурґа знищено.

Константинополь 3 січня. Порта згодила ся на інтервенцию держав в справі успокоєня ворохобні в Цейтуні.

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слідуючі книжкі: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть І, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. І. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар" 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. І. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ-Герасимович. Що то є господарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Дніпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. І. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темряві драма 20 кр. — Юлий Верне. Подорож довколо землі 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Тита арівнадрама 20 кр. — Василь Щурат. Замітки до Чернця Шевченка 10 кр., Чернера република на Афоні 10 кр., Пісня про Ролянда 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

Розбишаки на ріці Місісіпі. Повіст з житя американьских полїшуків в перекладї К. Вербенка, вийшла осібною книжкою (609 стор. друку) і продає ся по цїні 80 кр. в книгарни Ставропигійскій, тов. ім. Шевченка і у накладця К. Паньковского.

Рух поїздів зелізничних

важний від 1 мая 1895, після середно-европ год

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам.	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Приходять з

Кракова	1·22	5·10	8·40	7·00	9·06	9·00	—
Підволочиск	2·25	10·00	—	8·25	5·00	—	—
Підвол. з Підзам.	2·13	9·44	—	8·12	4·33	—	—
Черновець	9·50	—	—	1·32	7·37	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	6·17	—	—	—
Стрия	—	—	—	12·05	8·10	1·42	—
Сколього і Стрия	—	—	—	9·16	—	—	—
Белзця				8·00	4·40		

Числа підчеркнені, означають порунічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 минут від львівского: коли на зелізници 12 год., на то львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ну, другі лежать ще на горі. Нільс Беен дуже покалічений, бо Лярсова стрільба спалила і медведі просто на них кинули ся. Хлопець, що з ними був, уратував ся лиш так, що упав лицем до землі і удав мертвого та медвідь не рушив єго; скоро Лярс і Нільс убили свого медведя, застрілили і того другого. Гурра!

— Гурра! крикнули всі, дівчата і хлопці і в однїй хвили зірвавши ся з лавок побігли всі через поля і ліси до Беенової загороди, немов би нїякого учителя і на сьвіті не було.

Дівчата почали вскорі жалувати ся, що не можуть так скоро бігти, але хлопці взяли їх між себе і пігнали дальше.

— А не кивайте їх — остерігав Торвальд — бо медвідь часом оживає.

— То правда? — питала Маріт.

— Правда, він показує ся тоді в иншій подобі, тож стережіть ся!

І бігли дальше.

— На більшого медведя стріляв Лярс аж десять разів, заки єго повалив — оповідав Торвальд знов — подумайте десять разів. А Нільс скалічив єго вісімнайцять разів ножем.

— Ах, який же то мусить бути медвідь!

І діти бігли, аж піт в них лив ся. Вкінци добігли на місце. Оле Беен отворив двері і вбіг перший до хати.

— Стережи ся! — кричав за ним Ганс.

Маріт і одна мала дівчина, котрих Торвальд і Ганс вели між собою, війшли перші за Олем, за ними Торвальд, але він не входив до середини, лише задержав ся при дверех, щоби всьо добре бачити.

— Диви, кров! — сказав до Ганса.

Другі не знали, чи мають іти до хати, чи стояти на дворі.

— Бачиш єго? — спитала якась дівчина хлопця, що стояв коло неї в дверех.

— Бачу, такий як великий кінь капітана — відповів і оповідав дальше. Медвідь, як він казав, звязаний зелїзними ляньцухами, але передними лапами розірвав їх; він добре видить, що в нім є ще житє, а кров струями лле ся в него

То всьо очевидно була неправда, але діти забули на то, коли побачили медведя, стрільбу і Нільса, що сидів в хаті з завязаними ранами, які єму завдав медвідь і коли довідали ся від старого стрільця Лярса, як то було. Они слухали і дивили ся з такою цікавостию, що цілком не помітили, як хтось надійшов за ними і відозвав ся:

— Я вас научу, як ви маєте опускати школу без позволеня!

Всі діти наполохані і в мгли ока вибігли з хати та пігнали до школи. Колиж вкінци старий учитель поволи повернув за ними до школи, чув вже з далека, як діти голосно виучували ся на память лекциї.

Той день коли появив ся в селі славний мисливець Лярс, остав в памяти дітий на все днем радости, а хоч скінчив ся плачем, то однако був він одним з найплідніших днів в житю дітий.

ІНСЕРАТИ.

Днїстер

Товариство взаїмних обезпечень

у Львові, улиця Валова ч. 11,

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, **припоручене Всеч. Духовеньству і всім вірним Впреосьв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариятами всїх трех Епархий,** обезпечає від шкід огневих будинки, скот (худобу), знаряди господарскі, збіже і пашу за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди **ліквидують ся і виплачують ся сейчас** по пожарі.

☞ **Зголошеня** о уділене **аґенциї** в місцевостях, где нема близько аґентів „Днїстра", принимають ся. 19

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

ІВАН КРІЗЕ

годинникар

у Львові ул. Собіского ч. 4.

поручає свій **склад годинників** женевских, кишеневих париских, подорожних, віденьских стїнних і шварцвальдских. 109

Репарациї як найстараннїйше і найдешевше виконує.

Інсерати

(„оповіщеня приватні") як для „Народної Часописи" так також для „Ґазету Львівскої" принимає лиш „Бюро Дневників" **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

ГАЛИЦКИИ БАНК КРЕДИТОВИИ

почавши від 1 лютого 1890 поручає

4% Асигнати касові

з 30 дневним виповідженем

3½% Асигнати касові

з 8 дневним виповідженем, всїже знагодячі ся в обізї

4½% Асигнати касові

з 90 дневним виповідженям, будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4 проц. з дневним терміном виповідженя.

Львів, дня 31 сїчня 1890. 7 **Дирекция.**

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оріґінальних.

С. Кельсен у Віднї

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоги.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начинє кухонне з внї ґальванїчно нїкльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всїх більших торговлях заліза.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вабера.